

# مطالعه تجربی ضریب انتقال حرارت جوششی مبرد R-134a درون لوله

## موج دار پیچشی

مهردی اسماعیل پور<sup>۱</sup>

دانشکده مهندسی مکانیک

دانشگاه تربیت مدرس

(تاریخ دریافت: ۹۲/۱۰/۲۳؛ تاریخ پذیرش: ۹۳/۳/۲۱)

محمدعلی اخوان بهابادی<sup>۱</sup>

دانشکده مهندسی مکانیک

دانشگاه تهران

### چکیده

در این تحقیق، مطالعه آزمایشگاهی بر روی ضرایب انتقال حرارت جوششی جریان مبرد R-134a داخل لوله موج دار پیچشی با شیب‌های مختلف لوله نسبت به افق،  $\alpha$ ، جهت بررسی یکی از روش‌های افزایش انتقال حرارت جوششی صورت گرفته است. دستگاه مورد استفاده، یک سیستم تبرید تراکمی بخار مجهز به کلیه وسایل اندازه‌گیری مورد نیاز است. این سیستم شامل یک اوپرатор تست است که، از یک لوله موج دار پیچشی استاندارد، از جنس مس، تشکیل شده است و مبرد R-134a جاری در آن بهوسیله المنت حرارتی، گرم می‌شود. در این مطالعه داده‌های تجربی برای قرارگرفتن لوله در هفت شیب و برای چهار سرعت جرمی متفاوت مبرد جمع‌آوری گردید. تحلیل داده‌ها نشان داد که در سرعت جرمی پایین مبرد و کیفیت پایین بخار، بالاترین ضریب انتقال حرارت جوششی که مربوط به شیب  $\alpha = +90^\circ$  می‌باشد، حدوداً  $1/62$  برابر پایین‌ترین ضریب انتقال حرارت در شیب  $\alpha = -90^\circ$  است. همچنین براساس نتایج آزمایشگاهی حاضر، رابطه‌ای برای ناسلت به عنوان عدد  $h$  بعد جایگزین  $h$  پیشنهاد گردید که این رابطه  $h = 0.10 \pm 0.02$  با بهره‌گیری از روش تحلیل خطای کول و شولتز پیش‌بینی می‌کند.

**واژه‌های کلیدی:** افزایش انتقال حرارت، جریان دوفازی، الگوی جریان، لوله موج دار پیچشی، شیب لوله

## Experimental Investigation of Evaporation Heat Transfer of R-134a Flow Inside a Corrugated Tube

M.A. Akhavan Behabadi

Mechanical Engineering Department

Tehran University

(Received: 13/January/2014; Accepted: 11/June/2014)

M. Esmaeilpour

Mechanical Engineering Department

Tarbiat Modares University

### ABSTRACT

In this research, an experimental investigation has been carried out to study the heat transfer characteristics during evaporation of R-134a inside a corrugated tube. The corrugated tube has been provided with different tube inclination angles of the direction of fluid flow from horizontal,  $\alpha$ . The devices used in this study works based on a vapor compression refrigeration cycle. This test system includes an evaporator, which is composed of a standard corrugated tube. Heat required for evaporation of refrigerant in the evaporator is supplied by the heating element that is wrapped around it. The experiments were performed for seven different tube inclination angles,  $\alpha$ , in a range of  $-90^\circ$  to  $+90^\circ$  and four mass velocities of  $46, 81, 110$  and  $136 \text{ kgm}^{-2}\text{s}^{-1}$  for each tube inclination angle during evaporation of R-134a. The results demonstrate that the tube inclination angle,  $\alpha$ , affects the boiling heat transfer coefficient in a significant manner. For all refrigerant mass velocities, the best performing tube is that having inclination angle of  $\alpha = +90^\circ$ . The effect of tube inclination angle,  $\alpha$ , on heat-transfer coefficient,  $h$ , is more prominent at low vapor quality and low mass velocity. In the low vapor quality region the heat transfer coefficient,  $h$ , for  $+90^\circ$  inclined tube is about 62% more than that of the  $-90^\circ$  inclined tube.

**Keywords:** Enhancement of Heat Transfer, Two Phase Flow, Flow Pattern, Corrugated Tube, Inclination

۱- استاد (نویسنده پاسخگو) : akhavan@ut.ac.ir

۲- دانشجوی دکتری

انتقال حرارت، بهدلیل ایجاد جریان چرخشی، ایجاد اغتشاش در جریان و محدودشدن رشد لایه مرزی ناشی از موج‌های پیچشی روی سطح این لوله است [۷-۶]. فرآیند جوشش درون لوله‌ای در تجهیزات گوناگونی از قبیل نیروگاه‌ها (بخار، خورشیدی و هسته‌ای)، کارخانجات صنایع شیمیایی، سیستم‌های تبرید و تهویه مطبوع رخ می‌دهد و طراحی بهینه این مبدل حرارتی اهمیت زیادی در صرف‌جویی انرژی دارد. بدین‌منظور روش‌های مختلفی جهت افزایش ضریب انتقال حرارت پیشنهاد شده است که یکی از این روش‌ها، استفاده از لوله‌های موج‌دار پیچشی است. این لوله‌ها به‌دلایل: (الف) سهولت ساخت ب) کاهش رسوب‌گذاری (ج) افزایش قابل ملاحظه انتقال حرارت در مقابل افزایش جزیی افت‌فشار، نسبت به سایر سطوح زبر از قبیل: لوله‌های فین‌دار، لوله‌ها با سطح زبر بر جسته، سیم‌پیچ داخل لوله و لوله با شیار متقطع، دارای برتری هستند [۸].

بررسی تحقیقات انجام شده در زمینه افزایش انتقال حرارت با استفاده از لوله‌های موج‌دار پیچشی در جریان‌های چگالشی و جوششی و همچنین جریان‌های تک‌فاز نشان می‌دهد که این هندسه احتمالاً نخستین بار توسط وایدرز<sup>۲</sup> و همکاران جهت افزایش انتقال حرارت چگالشی بخار روی سطح خارجی لوله‌های موج‌دار پیچشی و صاف در ردیف‌های عمودی چگالنده نیروگاهی مورد بررسی قرار گرفت [۹]. نتایج تجربی در این بررسی افزایش ۵۰٪ انتقال حرارت در لوله‌های موج‌دار پیچشی را نسبت به لوله‌های صاف در دمای ۱۰۱ تا ۲۱۲ درجه فارنهایت گزارش دادند. زیمپارو<sup>۳</sup> و همکاران [۸] به بررسی انتقال حرارت و اصطکاک روی سطح خارجی لوله‌های موج‌دار در چگالنده‌های نیروگاهی به صورت تجربی پرداختند. معیار ارزیابی عملکرد (حاصل تقسیم ضریب افزایش انتقال حرارت لوله موج‌دار بر ضریب انتقال حرارت لوله صاف) برای تعیین میزان برتری ایجادشده توسط لوله موج‌دار بررسی شد. لازم به ذکر است که، کاهش و یا حذف رسوب‌گذاری با استفاده از لوله‌های موج‌دار سبب افزایش بازدهی در چگالنده‌ها شد. همچنین نوزو<sup>۴</sup> و همکاران [۱۰] به بررسی انتقال حرارت چگالشی مبردهای CFC1۱ و CFC1۲ روی سطح خارجی لوله موج‌دار پیچشی در چگالنده دولوله‌ای هم‌مرکز کوپلی شکل پرداختند.

2- Withers

3- Zimparov

4- Nozu

## فهرست علایم و اختصارات

نمادهای لاتین	نمادهای یونانی
$\mu$ ویسکوزیته دینامیک	$\alpha$ ضریب وید
$\rho$ چگالی	$C_p$ ظرفیت گرمایی ویژه
$\sigma$ کشش سطحی	$d_o$ قطر معادل
$\beta$ زاویه اپراتور	$d_i$ قطر داخلی لوله
زیرنویس‌ها	E عمق شیار
مایع	F ضریب اصطکاک
اصطکاکی	Fr عدد فرود
گاز	G سرعت جرمی
ورودی	G شتاب جاذبه
ممنتوم	L طول تبخیر کننده
m خروجی	P گام
out استاتیکی	$\Delta P$ افت فشار
Sta کل	Pr عدد پرانتل
tot بالانویس‌ها	Q میزان انتقال حرارت
- مقدار متوسط	Re عدد رینولدز
° مقدار مرجع	Q شار حرارتی ساعی
x کیفیت بخار	

## نمادهای یونانی

$\alpha$ ضریب وید
$\eta$ راندمان سطح

## ۱- مقدمه

امروزه به‌دلیل محدودیت‌های منابع انرژی و افزایش هزینه‌ها، در راستای بهینه‌سازی مصرف انرژی، طراحی و ساخت اپراتورهایی با راندمان بالاتر و حجم کمتر به‌شدت مورد توجه قرار گرفته است، بنابراین روش‌های مختلفی جهت افزایش انتقال حرارت در اپراتورها پیشنهاد شده است [۱-۴]. جریان جوششی (دوفازی) در این مطالعه درون لوله موج‌دار پیچشی<sup>۱</sup> که یکی از روش‌های افزایش انتقال حرارت (روش غیرفعال) [۵] می‌باشد، مورد بررسی قرار می‌گیرد. دلیل این مسئله، امکان ساخت و استفاده آسان آن در تجهیزات مربوطه و کارایی بالا و بهینه لوله‌های موج‌دار پیچشی در افزایش انتقال حرارت در مقایسه با لوله صاف با همان قطر داخلی می‌باشد. در واقع کارایی بالا و بهینه لوله‌های موج‌دار پیچشی در افزایش

1- Corrugated Ttube

لاهالرچا و وانگویزز [۱۴] به بررسی اثرات پارامترهای هندسی موج‌های پیچشی سطح لوله بر ضریب انتقال حرارت و افت فشار درون لوله موج‌دار پیچشی در فرآیند چگالش مبرد R-۱۳۴a در حالت افقی پرداختند. خوبینی و همکاران [۱۵] به بررسی انتقال حرارت چگالشی جریان مبرد R-۱۳۴a در داخل یک لوله موج‌دار پیچشی با شیب‌های متفاوت پرداختند. آنالیز داده‌ها نشان می‌داد که تغییرات شیب لوله تأثیر زیادی بر انتقال حرارت دارد و بیشترین ضریب انتقال حرارت متعلق به شیب  $+30^\circ$  درجه بود که  $1/4$  برابر بزرگتر از حداقل مقدار آن در شیب  $-90^\circ$  درجه بود.

با توجه به اینکه چگونگی انتقال حرارت در لوله‌ها تحت تأثیر الگوی جریان دوفازی است و این الگو نیز متأثر از تقابل بین تنش برشی میان فازی، کشش سطحی و نیروی جاذبه می‌باشد، بنابراین میدان نیروی جاذبه (قدرت و جهت اثر آن) از تأثیر قابل ملاحظه‌ای بر جریان دوفازی داخل لوله‌ها برخوردار است. از آنجا که مطالعات انجام شده تاکنون، اکثراً در خصوص تعیین تأثیر پارامترهای گوناگون موثر بر انتقال حرارت لوله‌های موج‌دار پیچشی از قبلی: آثار گام موج‌های پیچشی، نوع سیال عامل، اثر نواهای پیچشی و غیره بر جریان دوفازی در لوله‌های افقی بوده است، لذا با مرور تحقیقات صورت‌گرفته و با توجه به فقدان مطالعات درخصوص تأثیر جهت نیروی جاذبه بر انتقال حرارت جریان جوششی، این نتیجه گرفته شد که مطالعه حاضر بر روی لوله‌های موج‌دار پیچشی با شیب‌های مختلف در محدوده  $-90^\circ$  تا  $+90^\circ$  درجه (با فواصل  $30^\circ$  درجه) انجام گردد.

## ۲- دستگاه آزمایش

به منظور جریان دادن بخار مبرد در قسمت تحت آزمایش از یک سیستم تبرید تراکمی بخار استفاده شده است. دیاگرام شماتیک این سیستم در شکل ۱ نشان داده شده است. این سیستم شامل کمپرسور، اپراتور اولیه، تست اپراتور، اپراتور ثانویه، کندانسور، شیر انسپاک، دریافت‌کننده مایع و وسائل لازم برای اندازه‌گیری می‌باشد.

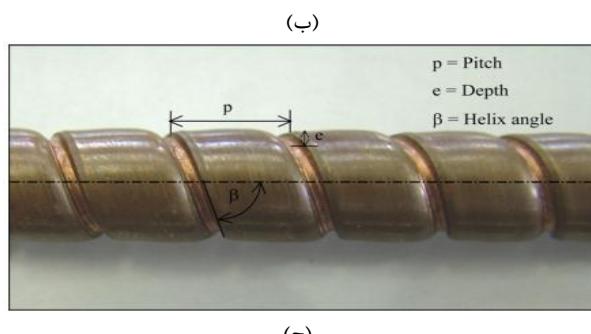
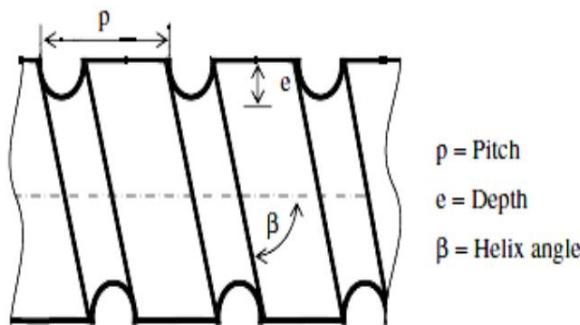
اپراتور تست شامل یک لوله موج‌دار پیچشی از جنس مس R-۱۳۴a می‌باشد که گرمای مورد نیاز برای تبخیر مبرد به وسیله المنت حرارتی که به دور آن پیچیده شده است، تأمین می‌شود. لوله موج‌دار پیچشی با قطر خارجی  $9/54\text{ mm}$  و طول  $1100\text{ mm}$  می‌باشد. المنت حرارتی به طول  $8/4\text{ متر}$  و مقاومت بر متر  $\Omega/m 2/669$ ، به‌طور یکنواخت بر روی لوله

در جریان چگالشی و جوششی درون لوله‌های موج‌دار پیچشی، تارگانسکی و شیسلینسکی<sup>۱</sup> [۱۱] در یک بررسی تجربی انتقال حرارت و افت فشار را در فرآیند تبخیر R-۴۰۷C مورد بررسی قرار دادند. اطلاعات تجربی مربوط به R-۴۰۷C خالص و نیز مخلوط R-۴۰۷C/oil در دو لوله ساده و لوله موج‌دار پیچشی از جنس فولاد ضدزنگ ارائه شد. در طول آزمایشات کیفیت بخار در ورودی  $0^\circ$  و در خروجی  $70^\circ$  درنظر گرفته شده است. آزمایش‌ها با در نظر گرفتن دمای اشباع متوسط صفردرجه و سرعت جرمی بین  $250^\circ \text{Ta}^{-1}\text{ kgm}^{-2}\text{s}^{-1}$  تا  $500^\circ \text{Ta}^{-1}$  صورت گرفته است. به‌طور مشخص ضریب انتقال حرارت متوسط بالاتری برای لوله‌های موج‌دار پیچشی مشاهده شد. لاهالرچا و وانگویزز<sup>۲</sup> [۱۲] اثر گام را بر ضریب انتقال حرارت و افت فشار درون لوله موج‌دار پیچشی در فرآیند چگالش مبرد R-۱۳۴a در حالت افقی بررسی کردند. آزمایش‌ها در گام‌های لوله موج‌دار پیچشی در سه حالت  $5/0^\circ$   $6/35^\circ$  و  $8/46^\circ$  می‌باشد. نتایج حاصله نشان داد که با کاهش گام، ضریب انتقال حرارت تمایل به افزایش دارد، زیرا گام‌های کمتر سبب افزایش اغتشاش جریان مبرد و به‌دبناک آن اختلاط فیلم چگالیده شده را در پی دارد. این اغتشاش به‌دلیل موج‌های پیچشی روی سطح لوله است. لاهالرچا و وانگویزز [۷] به بررسی تجربی انتقال حرارت و مشخصه جریان در فرآیند تبخیر R-۱۳۴a داخل لوله موج‌دار پیچشی افقی پرداختند. نتایج حاکی از افزایش انتقال حرارت در لوله موج‌دار نسبت به لوله صاف بود زیرا سطح لوله موج‌دار سبب افزایش اختلاط فیلم مایع جاری در سطح لوله و درنتیجه افزایش انتقال حرارت و ناپایداری در جریان مبرد می‌شود. بیشترین افزایش عدد ناسلت در لوله موج‌دار نسبت به لوله صاف  $30\%$  گزارش شد که این افزایش در کمترین گام لوله موج‌دار پیچشی بود. آرونرات و وانگویزز<sup>۳</sup> [۱۳] به بررسی تجربی انتقال حرارت و مشخصه اصطکاک فرآیند تبخیر در لوله موج‌دار پیچشی عمودی در جریان رو به پایین R-۱۳۴a پرداختند. مبدل حرارتی عمودی به طول  $0/5\text{ متر}$  و به‌صورت دو لوله هم‌مرکز جریان مخالف بود، به‌طوری که مبرد در لوله داخلی (لوله موج‌دار پیچشی) و آب گرم در بین دو لوله جریان داشت. نتایج از افزایش ضریب انتقال حرارت با افزایش کیفیت بخار، شار جرمی و شار حرارتی خبر داد.

1- Targanski and Cieslinski

2- Laohalertdecha and Wongwise

3- Aroonrat and Wongwises



شکل (۲): تصویر و مشخصات هندسی لوله موج دار پیچشی  
 (الف) تصویر برش خورده، بر جستگی های پیچشی داخلی (ب)  
 تصویر شماتیک لوله (ج) لوله موج دار پیچشی به همراه  
 مشخصات هندسی.

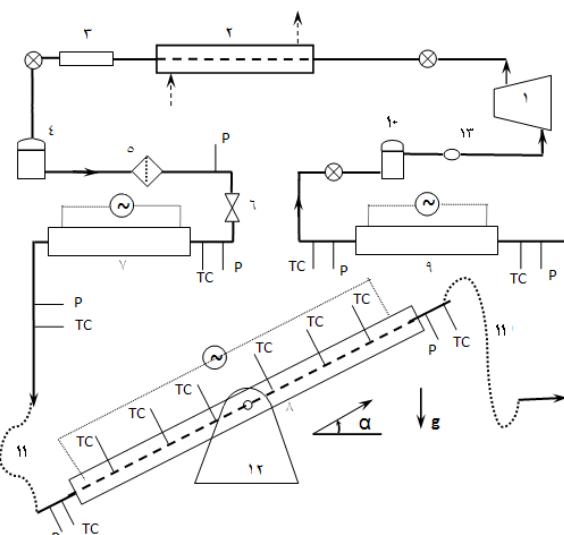
در جدول ۱، اندازه و نماد هریک از مشخصات هندسی لوله موج دار پیچشی آمده است:

جدول (۱): اندازه و نماد مشخصات هندسی لوله موج دار پیچشی.

اندازه	نماد	نام مشخصه هندسی
۸/۷ mm	$d_i$	قطر داخلی لوله
۹/۵ mm	$d_o$	قطر بیرونی لوله
۰/۶ mm	$w_t$	ضخامت دیواره
۸ mm	P	گام
۱/۵ mm	e	عمق شیار
۷۵°	$\beta$	زاویه شیار با افق

از آنجاکه طول لوله مورد آزمایش محدود است، دامنه کمی از تغییرات کیفیت بخار در تست اپراتور قابل حصول می باشد. بنابراین به منظور پوشش دادن کل دامنه جوشش، سیستم به گونه ای طراحی شده است که کیفیت های متفاوت بخار، در ورود به تست اپراتور قابل دستیابی باشد، این کار با نصب یک پیش اپراتور در بین شیر انبساط و تست اپراتور محقق شده و با تغییر توان الکتریکی ورودی به المنت های حرارتی بر روی پیش اپراتور می توان کیفیت بخار را در ورود به تست اپراتور

مسی پیچیده شده است. مقدار توان موردنیاز المنت حرارتی توسط یک عدد دیمیر سه کیلووات (تجهز به ترایاک صنعتی ۲۵ آمپر با حداکثر توان ۳۵۰۰ وات) تنظیم می شود. ترموموکوپل های مورد استفاده از نوع T است که با دقت  $0.1^{\circ}\text{C}$  و فشارسنج ها با دقت ۲KPa کالیبره شده اند. لوله های موج دار پیچشی از جنس مس بوده و مشخصات هندسی آن در شکل ۲ آمده است.



۱- کمپرسور	۶- شیر انبساط
۲- کندانسور	۷- تبخیر کننده اولیه
۳- دبی سنج مبرد	۸- تبخیر کننده تست
۴- دریافت کننده مایع	۹- تبخیر کننده ثانویه
۵- فیلتر درایر	۱۰- جمع کننده مایع
۱۱- شیلنگ	۱۲- الکلنگ
p- فشارسنج	DP- دستگاه اندازه گیری افت فشار
TC- ترموموکوپل	شیر قطع و وصل
شیشه رویت	جهت جریان

شکل (۱): نمای شماتیک دستگاه آزمایشگاهی.



(الف)

ضرایب انتقال حرارت در هر مرحله در تست اپراتور براساس گرمای داده شده توسط المنش و اختلاف درجه حرارت بین دیواره و مبرد درحال جوشش به دست می آید. مراحل محاسبه بدین شرح است:

درجه حرارت متوسط سطح خارجی تست اپراتور در یک نقطه،  $t_{ws}$  ، توسط معادله (۱) به دست می آید:

$$t_{ws} = \frac{t_T + t_B}{2}. \quad (1)$$

که،  $t_T$  و  $t_B$  به ترتیب درجه حرارت های فوقانی و تحتانی سطح خارجی لوله در هر مقطع می باشند.

۱- میانگین درجه حرارت های سطح خارجی دیواره تست اپراتور،  $t_{wo}$ ، از متوسط گیری درجه حرارت های شش نقطه محوری به دست می آید:

$$t_{wo} = \frac{\sum_1^6 t_{ws}}{6} \quad (2)$$

۲- گرمای داده شده به تست اپراتور:

$$Q = W \times \eta \quad (3)$$

که،  $W$  توان الکتریکی دو سر المنش حرارتی تست اپراتور می باشد.

۳- شار حرارتی شعاعی  $q$ ، برای تست اپراتور توسط رابطه زیر محاسبه می شود:

$$q = Q / (\pi D_o L) \quad (4)$$

۴- افت درجه حرارت در دیواره لوله،  $\Delta t_w$ ، از رابطه زیر با استفاده از شار حرارتی شعاعی، هدايت حرارتی لوله مسی،  $K_w$  و اقطار داخلی و خارجی لوله محاسبه می شود:

$$\Delta t_w = \frac{q D \ln(D_o / D)}{2 k_w} \quad (5)$$

۵- درجه حرارت متوسط سطح داخلی،  $t_{wi}$ ، با کاستن افت درجه حرارت در دیواره از درجه حرارت متوسط سطح خارجی محاسبه می شود:

$$t_{wi} = t_{wo} - \Delta t_w \quad (6)$$

۶- فشار استاتیک متوسط در تست اپراتور به صورت میانگین فشارهای ورودی و خروجی مبرد در نظر گرفته می شود. درجه حرارت اشباع بخار در این قسمت،  $t_s$  ، درجه حرارت اشباع متناظر با این فشار استاتیک می باشد.

### مطالعه تجربی ضریب انتقال حرارت جوششی مبرد R-134a درون لوله...

تنظیم کرد. به علاوه جهت سوپرهیت کردن مبرد و جلوگیری از ازورود مایع به کمپرسور، از اپراتور ثانویه بعد از تست اپراتور استفاده شده است. جهت قراردادن لوله موج دار پیچشی در شیب های مختلف، در دو طرف تست اپراتور شیلنگ های انعطاف پذیری نصب گردیده که کاملاً عایق هستند.

### ۳- دستورالعمل آزمایش و جمع آوری داده ها

مجموعاً ۲۲۴ آزمایش مختلف با چهار سرعت جرمی متفاوت  $53 \text{ kgm}^{-2}\text{s}^{-1}$ ،  $80$ ،  $107$  و  $136$  برای لوله موج دار پیچشی در هفت شیب مختلف از  $-90^\circ$  تا  $+90^\circ$  (با فواصل  $30^\circ$ ) صورت گرفت. حدود تغییرات پارامترهای کاری به صورت زیر در جدول ۲ نمایش داده شده است:

جدول (۲): حدود تغییرات پارامترهای کاری.

سیال مبرد:	R-134a
سرعت جرمی مبرد	$53 \text{ kgm}^{-2}\text{s}^{-1}$
درجه حرارت جوشش متوسط	$30^\circ$ تا $-3/15^\circ\text{C}$
کیفیت بخار ورودی به تست اپراتور	$0/94$ تا $0/19$
کیفیت بخار خروجی از تست اپراتور	$1/29$ تا $1/19$
شار حرارتی	$4569 \text{ تا } 9138 \text{ W/m}^2$
زاویه دوران تست اپراتور	$-90^\circ$ تا $+90^\circ$

داده های آزمایشگاهی با انجام آزمایش در هر شیب با چهار دبی مبرد و در هر دبی با هشت کیفیت متوسط بخار به دست آمد.

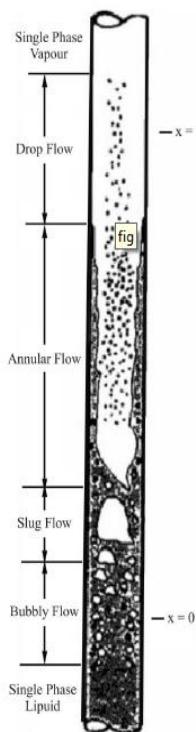
درجه حرارت های اشباع و سوپرهیت و آنتالپی های اشباع F- EES R-134a متعلق به شرکت کره ای Chart تحت حمایت شرکت سامسونگ براساس استاندارد ASHRAE توسط سونتاک و همکارانش<sup>۱</sup> استفاده شده است. بعضی از خواص از جمله کشنش سطحی و ویسکوزیته از مقادیر داده شده توسط کولیر و تام<sup>۲</sup> گرفته شده است.

با نوشتن رابطه آنتالپی ثابت دو سر شیر سوزنی، کیفیت بخار ورودی به اپراتور اولیه محاسبه می شود و همچنین برای محاسبه کیفیت بخار در ورودی و خروجی تست اپراتور، از موازنۀ حرارتی استفاده شده است. کیفیت بخار متوسط نیز به صورت میانگین کیفیت بخار ورودی و خروجی از تست اپراتور محاسبه می شود.

1- Sonntag et al

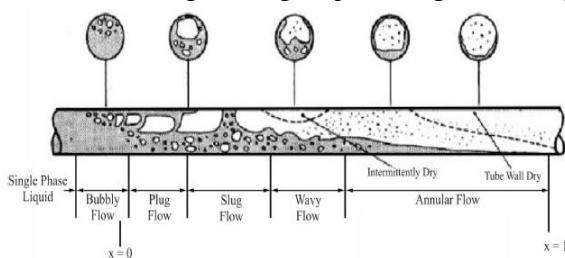
2- Collier & Thome

الگوهای جریان مشاهده شده در شکل ۳ را طی می‌کند تا در انتهای به جریان تک‌فاز بخار برسد.



شکل (۳): الگوهای جریان دوفازی در لوله اپراتور در حالت عمودی.

در حالت افقی مایع به لوله افقی که تحت شار حرارتی یکنواخت کم قرار دارد، وارد شده و به صورت بخار سوپرهیت از آن خارج می‌گردد. تقریباً تمام حالت‌هایی که در لوله عمودی ایجاد می‌شود در اینجا نیز ایجاد می‌گردد. به علت عدم تقارن توزیع دوفاز مایع و بخار، الگوی جریان پیچیده‌تر از حالت عمودی است. فاصله خشک‌شدنی سطح بالائی و سطح پائینی لوله زیاد است و گاهًا به ۸ تا ۱۰ متر می‌رسد. البته در سرعت‌های ورودی مایع بالا، اثر نیروی ثقل کمتر بوده و توزیع فازها متقاضی تر است و در نتیجه الگوی جریان شبیه لوله عمودی است. این مطلب در شکل ۴ نمایش داده شده است:



شکل (۴): الگوهای جریان دوفازی در لوله اپراتور در حالت افقی.

۷- ضریب انتقال حرارت تست اپراتور با داشتن شار حرارتی، درجه حرارت جوشش متوسط و درجه حرارت سطح داخلی لوله، توسط معادله (۷) محاسبه می‌شود.

$$h = \frac{q}{(t_{wi} - t_s)} \quad (7)$$

و یا به صورت مستقیم می‌توان ضریب انتقال حرارت اپراتور اصلی را از معادله (۸) محاسبه نمود:

$$h = \left[ \frac{\pi D L (t_{wo} - t_s)}{\eta V I} - \frac{D}{2k_w} \ln \left( \frac{D_o}{D} \right) \right]^{-1} \quad (8)$$

هرچند اپراتورها را کاملاً عایق گشته‌اند تا از نشت حرارتی به محیط جلوگیری شود، اما با این وجود مقدار کمی از حرارت المنت‌ها به محیط انتقال می‌باید. از آنجا که نحوه عایق‌کاری اپراتور اولیه، تست اپراتور و اپراتور ثانویه یکسان می‌باشد، می‌توان نشت حرارتی کل را به نسبت گرمایی که در آنها تولید می‌شود، تقسیم کرد. با تعریف ضریب  $\eta$ ، نشت حرارتی اپراتورها به محیط در محاسبات تأثیر داده می‌شود:

$$\eta = \frac{Q}{\text{مورد نیاز}} \quad (9)$$

که:

$$Q = \dot{m} (h_{out} - h_{in}) \quad (10)$$

که در آن،  $h_{out}$  آنتالپی مبرد سوپرهیت خروجی از اپراتور ثانویه و  $h_{in}$  آنتالپی مبرد دو فاز ورودی به اپراتور اولیه و المنت  $Q$  مجموع انرژی الکتریکی مصرف شده برای گرمایش سه اپراتور می‌باشد.

بنابراین، برای هر کدام از اپراتورها، حرارت خالص داده شده به مبرد داخل آنها ( $Q$ ) از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$Q = W \times \eta \quad (11)$$

که در آن،  $W$  توان الکتریکی المنت گرم‌کننده اپراتور موردنظر است.

#### ۴- بررسی اشکال مختلف جریان دوفازی در لوله‌ای عمودی و افقی

در لوله‌های عمودی مایع از پایین وارد لوله می‌گردد و به این لوله حرارت داده می‌شود. تا فاصله‌ای از ورودی لوله جریان تک فاز داریم. از آن به بعد مایع شروع به بخارشدن می‌کند و

لاهارچا و ونگوایز روابط تجربی انتقال حرارت و مشخصه جریان در فرآیند تبخیر جریان R-134a داخل لوله موجدار پیچشی افقی را به این صورت ارائه دادند:

$$Nu = 0.107 Re_{eq}^{0.3} Pr^{0.1} \left( \frac{\rho p}{D_i^2} \right)^{-0.1} \quad (12)$$

$$Re_{eq} = Re_I + Re_V \left( \frac{\mu_v}{\mu_l} \right) \left( \frac{\rho_l}{\rho_v} \right)^{0.5} \quad (13)$$

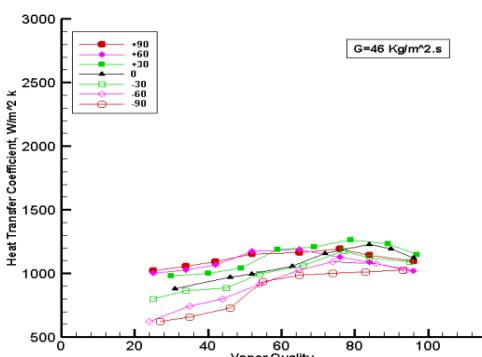
$$Re_I = \frac{GD(1-x)}{\mu_l} \quad (14)$$

$$Re_V = \frac{GDX}{\mu_v} \quad (15)$$

که در آن،  $x$  عمق شیار پیچشی،  $p$  گام شیار، اندیس‌های ۷ و ۱ به ترتیب نمایانگر مشخصات فاز بخار و مایع هستند. لازم به ذکر است که به دلیل بالا بودن محدوده کاری شار جرمی این دو محقق، داده‌های آزمایشگاهی این مطالعه حاضر با نتایج ایشان در سرعت جرمی پایین ( $G=46 \text{ kgm}^{-2}\text{s}^{-1}$ ) اختلاف زیادی دارد.

#### ۵- بررسی اثر کیفیت بخار

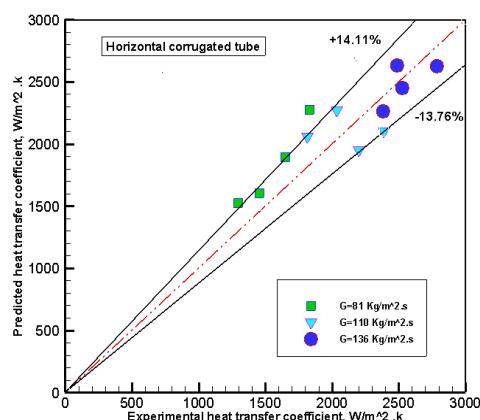
تغییرات ضریب انتقال حرارت با کیفیت بخار برای لوله موجدار پیچشی آزمایش شده در شیوه‌های مختلف در شکل‌های ۶ الی ۹ نشان داده شده است که هر کدام از این شکل‌ها برای سرعت جرمی مشخص در هفت زاویه مختلف ترسیم شده است.



شکل (۶): تغییرات ضریب انتقال حرارت با کیفیت بخار برای سرعت جرمی  $46 \text{ kgm}^{-2}\text{s}^{-1}$  در شیوه‌های مختلف.

#### ۵- نتایج و بحث و بررسی

پیش از هر چیز، صحت داده‌های آزمایشگاهی و عملکرد درست دستگاه آزمایش، با جمع‌آوری داده‌های آزمایشگاهی در لوله‌های موجدار پیچشی به اثبات رسید. داده‌های آزمایشگاهی مطالعه‌ی جریان جوششی در لوله موجدار پیچشی را با روابط ارائه شده توسط لاهارچا و ونگوایز [۷] مقایسه گشته است (شکل ۵). این شکل بیانگر مقایسه‌ی داده‌های مطالعه‌ی حاضر با نتایج و مدل ارائه شده توسط لاهارچا و ونگوایز [۷] می‌باشد. ایشان بررسی‌های خود را بر روی جریان جوشش داخل لوله‌های موجدار پیچشی در حالت افقی متمرکز کردند.



شکل (۵): مقایسه مقادیر آزمایشگاهی ضرایب انتقال حرارت لوله موجدار پیچشی افقی ( نقاط )، با مقادیر پیش‌بینی شده توسط لاهارچا و ونگوایز ( خطوط ) [۷].

در مطالعه حاضر پارامترهای زیادی توسط ابزارهایی با دقتهای متفاوت اندازه‌گیری شدند. خطاهای اندازه‌گیری این پارامترها بر دقت ضریب انتقال حرارت تاثیرگذار است. بنابراین لازم است تا تأثیر خطای هر کدام از این پارامترها، بر مقدار ضریب انتقال حرارت محاسبه گردد. خطای یک آزمایش به صورت قدرمطلق حداقل انحراف ممکن از مقدار آزمایشگاهی گزارش شده، تعریف می‌شود. برای تحلیل خطای نتایج آزمایش از روش شولتز و کول<sup>۱</sup> [۱۸] استفاده شده است. همان‌طور که از شکل ۵ ملاحظه می‌شود، رابطه لاهارچا و ونگوایز، داده‌های آزمایشگاهی مطالعه حاضر را بین  $\pm 14\%$  پیش‌بینی می‌کند.

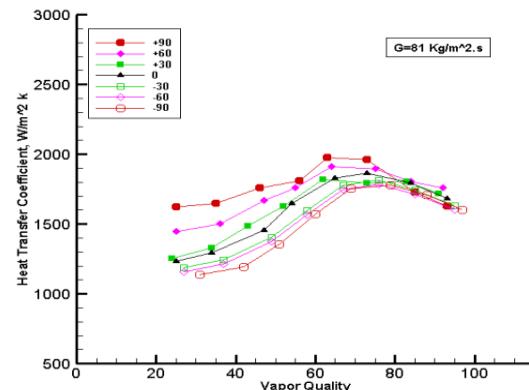
کیفیت بخار بالا، لایه مایع روی دیواره داخلی لوله، نازکتر بوده باعث مقاومت حرارتی کمتری می‌شود. تا به یک مقدار ماکریزم می‌رسد و سپس افت می‌کند. تغییر شیب منحنی ضریب انتقال حرارت با کیفیت بخار می‌تواند به علت تغییر الگوی جریان و مکانیزم‌های مختلف جوشش (هسته‌ای و جابه‌جایی) باشد [۱۹] که در ادامه به توضیح آن می‌پردازیم. در کیفیت بخار پایین و با توجه به سرعت جرمی، الگوی جریان به جریان حلقوی و یا جریان موجی جداشونده تغییر می‌کند. در این شرایط جوشش جابه‌جایی به صورت قابل توجهی افزایش می‌یابد. همزمان جوشش هسته‌ای نیز در فیلم مایع کاهش می‌یابد ولی هنوز وجود دارد. درنتیجه در این ناحیه هر دو مکانیزم جوشش هسته‌ای و جابه‌جایی وجود دارد. با افزایش میزان کیفیت بخار، لایه مایع روی دیواره نازکتر شده و باعث مقاومت حرارتی کمتری شود. زمانی که خاصمت فیلم بسیار کاهش می‌یابد جوشش هسته‌ای کاملاً از بین می‌رود [۲۰].

سرانجام فیلم مایع در بالای لوله کاملاً ناپدید می‌شود (به علت نیروی گرانشی) که در این حالت خشک‌شدنی جزئی دیواره لوله شروع می‌شود و ماکریزم ضریب انتقال حرارت در شروع خشک‌شدنی اتفاق می‌افتد.

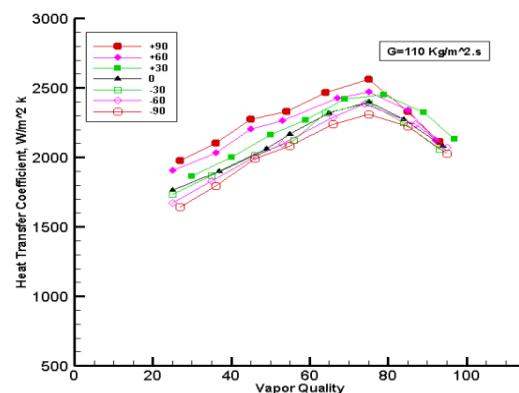
بعد از شروع خشک‌شدنی جزئی دیواره ( $0.9 < x < 0.75$ )، می‌توان از انتقال حرارت در قسمت خشک در مقایسه با قسمت خیس‌شده با مایع صرف‌نظر کرد. همچنین با افزایش کیفیت بخار خاصمت قسمت خیس دیواره کاهش یافته و ضریب انتقال حرارت کاهش می‌یابد (به دلیل ضریب هدایت پایین بخار). زمانی که کل دیواره خشک می‌شود، انتظار می‌رود که ضریب انتقال حرارت نزدیک به مقدار ضریب انتقال حرارت جابه‌جایی اجباری بخار اشباع گردد.

سرعت جرمی نیز نقش مهمی در مکانیزم جوشش جابه‌جایی در انتقال حرارت جوششی جریانی ایفا می‌کند. به عنوان نمونه، شکل ۱۰ ضریب انتقال حرارت با کیفیت بخار در لوله موج‌دار پیچشی آزمایش شده برای زاویه  $+90^\circ$  (جریان عمودی روبه بالا) و با چهار سرعت جرمی مختلف را نشان می‌دهد. مشاهده می‌گردد که ضریب انتقال حرارت جوششی با افزایش سرعت جرمی و ثابت ماندن سایر پارامترها، افزایش می‌یابد.

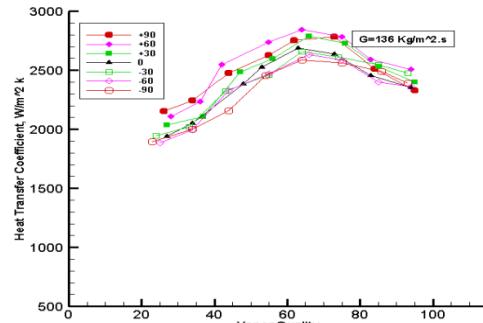
افزایش شار جرمی باعث تغییر الگوی جریان از موجی جداشونده به حلقوی می‌شود. در جوشش جابه‌جایی زمانی که سرعت سیال افزایش می‌یابد، گرمای دیواره لوله سریع‌تر توسط



شکل (۷): تغییرات ضریب انتقال حرارت با کیفیت بخار برای سرعت جرمی  $81 \text{ kgm}^{-2}\text{s}^{-1}$  در شیب‌های مختلف.



شکل (۸): تغییرات ضریب انتقال حرارت با کیفیت بخار برای سرعت جرمی  $110 \text{ kgm}^{-2}\text{s}^{-1}$  در شیب‌های مختلف.



شکل (۹): تغییرات ضریب انتقال حرارت با کیفیت بخار برای سرعت جرمی  $136 \text{ kgm}^{-2}\text{s}^{-1}$  در شیب‌های مختلف.

وابستگی ضریب انتقال حرارت به کیفیت بخار متاثر از توزیع نسبی دو مکانیزم جوشش (هسته‌ای و جابه‌جایی) و الگوی جریان جوششی می‌باشد. نتایج نشان می‌دهد که ضریب انتقال حرارت با افزایش کیفیت بخار در همه سرعت جرمی‌ها و همه شیب‌ها زیاد می‌شود، (این پدیده بدین سبب است که در

جدول (۳): نسبت بیشترین به کمترین ضریب انتقال حرارت در کیفیت‌های بالا و پایین.

حرارت	نسبت بیشترین به کمترین ضریب انتقال حرارت	سرعت جرمی $G \text{ kgm}^{-2}\text{s}^{-1}$
کیفیت بالا ( $0.85 < x < 0.95$ )	کیفیت پایین ( $0.2 < x < 0.35$ )	
۱/۱۳	۱/۶۲	۴۶
۱/۰۹	۱/۴۲	۸۱
۱/۰۸	۱/۱۸	۱۱۰
۱/۰۵	۱/۱۲	۱۳۶

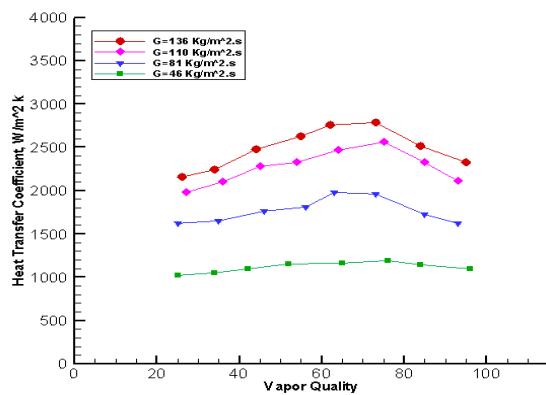
همان‌طورکه از جدول فوق پیداست افزایش سرعت جرمی و افزایش کیفیت بخار موجب کاهش این نسبت می‌شود. این مسئله را به این صورت می‌توان توجیه نمود که در سرعت‌های جرمی بالا و کیفیت‌های بالای بخار پارامتر اصلی تأثیرگذار بر جریان جوششی تنش برشی میان فازی می‌باشد و نیروی جاذبه و جهت آن تأثیر ناچیزی بر الگوی جریان دوفازی دارد. اما کیفیت بخار پایین و سرعت جرمی پایین موجب کم شدن تنش برشی میان فازی و نیروی اینرسی می‌شود، لذا در این شرایط نیروی جاذبه و جهت اعمال آن بر جریان جوششی از اهمیت بیشتری بر نحوه جریان داخل لوله برخوردار می‌گردد و نهایتاً باعث می‌گردد ضریب انتقال حرارت در شیب‌های مختلف مقادیر متفاوتی پیدا کند [۲۰].

همان‌طورکه در شکل‌های ۶-۹ دیده می‌شود، در کیفیت‌های پایین بخار و در دبی‌های جرمی پایین ضریب انتقال حرارت در جریان عمودی رو به بالا (شیب  $+90^\circ$ ) بیشترین مقدار را دارد. این مسئله را به این صورت می‌توان توجیه نمود که در جریان عمودی رو به بالا، میزان بالای اغتشاشات و تداخل فازها (به دلیل غیرهمسو بودن تنش برشی میان فازی و نیروی جاذبه) سبب بالاتر بودن ضریب انتقال حرارت در زاویه  $+90^\circ$  نسبت به بقیه زاویه‌ها می‌شود، یعنی در این حالت با توجه به اثر شناوری بخار و جهت نیروی جاذبه در دبی‌های جرمی پایین، الگوی جریان به هم ریخته‌ای باعث تداخل فازها و اغتشاشات میان فازی می‌گردد که ضریب انتقال حرارت را افزایش می‌دهد.

با کاهش شیب لوله تا رسیدن به حالت افقی، در مقایسه با جریان عمودی رو به بالا ( $+90^\circ$ )، ضریب انتقال حرارت به دلیل تقدم در پدیده جداشده‌گی زودرس جریان، کاهش می‌یابد. یعنی با افزایش شیب از حالت افقی به حالت قائم، پدیده جداشده‌گی جریان دیرتر اتفاق افتاده تا اینکه در زاویه  $+90^\circ$  نسبت را برای محدوده گستردگتری نشان می‌دهد.

## مطالعه تجربی ضریب انتقال حرارت جوششی مبرد R-134a درون لوله...

سیال گرفته می‌شود و درنتیجه انتقال حرارت افزایش می‌یابد. به عبارت دیگر سرعت بالا، باعث افزایش عدد رینولدز می‌شود، بنابراین مانند جابه‌جایی اجباری تک‌فارز، ضریب انتقال حرارت افزایش می‌یابد. به طور خلاصه، در سرعت جرمی بالاتر آثار جابه‌جایی بزرگ‌تر و همچنین آشفتگی بیشتر اتفاق افتاده و درنتیجه موجب افزایش ضریب انتقال حرارت می‌گردد.



شکل (۱۰): تغییرات ضریب انتقال حرارت با کیفیت بخار، برای سرعت‌های جرمی مختلف، در شیب  $+90^\circ$  درجه (عمودی) رو به بالا.

## ۲-۵- بررسی اثر تغییر شیب لوله

اثر تغییر شیب لوله موج دار پیچشی بر ضرایب انتقال حرارت جوششی نیز با استفاده از شکل‌های ۶-۹ قبل بررسی است. همان‌گونه که در این شکل‌ها مشاهده می‌شود، تغییر شیب لوله اثر قابل ملاحظه‌ای بر انتقال حرارت جوششی دارد. این اثر با کم شدن کیفیت بخار و سرعت جرمی، بیشتر می‌شود، به صورتی که در سرعت‌های جرمی بالا و کیفیت‌های بالای بخار، همان‌طورکه در این شکل‌ها دیده می‌شود، منحنی‌های ضریب انتقال حرارت جوششی در شیب‌های مختلف به یکدیگر نزدیک می‌شوند و با کم شدن سرعت جرمی و کیفیت بخار، همان‌طورکه در شکل ۶ دیده می‌شود، نسبت بیشترین به کمترین ضریب انتقال حرارت در شیب‌های مختلف به بالاترین مقدار خود می‌رسد. به طوری که در کمترین دبی جرمی، ماکزیمم مقدار آن که در شیب  $+90^\circ$  اتفاق می‌افتد، ۱/۶۲ می‌باشد. کمترین مقدار آن در شیب  $-90^\circ$  می‌باشد. جدول ۳ این نسبت را برای محدوده گستردگتری نشان می‌دهد.

زاویه قرارگیری اپراتور آزمایش می‌باشد. براساس نتایج آزمایشگاهی حاضر، رابطه‌ای برای ناسلت به عنوان عدد بی بعد جایگزین  $h$ ، پیشنهاد گردید که از پارامترهای بی بعد رینولدز، پرانتل، پارامتر مارتینلی ( $x_{tt}$ ) و پارامتری جهت اعمال اثر زاویه قرارگیری اپراتور آزمایش در آن استفاده شده است. این رابطه به صورت زیر می‌باشد:

$$Nu = 3.79 \times 10^{-3} Re_f^{1.02} F_\alpha^{0.11} \left( \frac{Pr_f}{X_{tt}} \right)^{0.92} \quad (16)$$

که در آن:

$$Nu = \frac{hD}{k_f}; \quad (17)$$

$$Re_f = \frac{GD(1-x)}{\mu_f}; \quad (18)$$

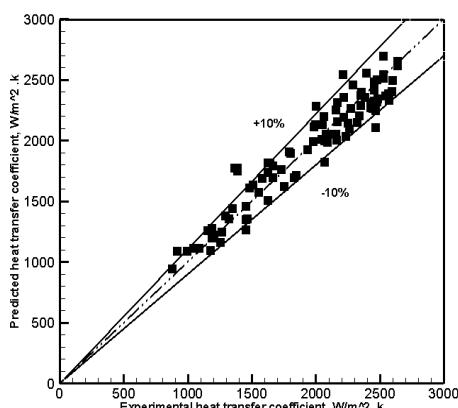
$$Pr_f = \frac{\mu_f C_{pf}}{k_f}; \quad (19)$$

$$X_{tt} = \left( \frac{1-x}{x} \right)^{0.9} \left( \frac{\rho_g}{\rho_f} \right)^{0.5} \left( \frac{\mu_f}{\mu_g} \right)^{0.1} \quad (20)$$

$$F_\alpha = 1 + 0.25(1+x)^{0.6} \sin(\alpha) \quad \text{برای } x < 0.7 \quad (21)$$

$$F_\alpha = 1 - 0.6x^{0.97} \cos(\alpha - 10^\circ) \quad \text{برای } x > 0.7 \quad (22)$$

رابطه (16) جهت پیش‌بینی عدد ناسلت انتقال حرارت جوششی درون لوله موج دار پیچشی در سرعت‌های جرمی مختلف، کیفیت‌های بخار مختلف و زوایای مختلف اپراتور ارائه شده که با بهره‌گیری از تحلیل خطای نتایج آزمایش از روش شولتز و کول [۱۸]، همان‌طور که در شکل ۱۱ نشان داده شده، ۹۲٪ نتایج را در محدوده ۱۰٪ ± پیش‌بینی می‌کند:



شکل (۱۱): مقایسه مقادیر آزمایشگاهی ضرایب انتقال حرارت لوله موج دار پیچشی با مقادیر قابل پیش‌بینی توسط رابطه (۱۶).

جاداشدگی جریان به وجود نمی‌آید. بنابراین با افزایش شبیه‌لوله ضریب انتقال حرارت افزایش می‌یابد.

مسئله‌ای دیگر که در شکل‌های ۶-۹ دیده می‌شود این است که پایین‌ترین ضریب انتقال حرارت مربوط به جریان در لولهای عمودی رو به پایین می‌باشد. به این صورت که در تمامی کیفیت‌های بخار در تمامی موارد لوله با زاویه ۹۰° کمترین ضریب انتقال حرارت را دارد. این مسئله را به این صورت می‌توان توجیه کرد که در جریان عمودی رو به پایین به دلیل وجود اثرات شناوری بخار، که برخلاف جهت جریان روبه پایین می‌باشد، اثرات شتاب مایع و درنتیجه سهم انتقال حرارت جابه‌جایی کاهش می‌یابد. در این زاویه، همسوبدون تنفس برشی میان‌فازی و نیروی جاذبه سبب می‌شود تنها الگوی جریان محتمل در طول لوله، جریان حلقوی باشد که در نتیجه آن در دبی‌های جرمی پایین و کیفیت‌های پایین بخار یک لایه ضخیم از فیلم مایع کل محیط لوله را می‌پوشاند و ایجاد یک عایق حرارتی می‌کند و موجب افت ضریب انتقال حرارت نسبت به شبیه‌های دیگر می‌گردد، همچنین این مسئله باعث کم شدن مقدار اغتشاشات میان فازی نسبت به زوایای دیگر شده و ضریب انتقال حرارت را کاهش می‌دهد. ونگ وایز و همکارانش [۱۳] نیز در مطالعه‌ی جریان در لولهای عمودی روبه پایین این مورد را گزارش کردند.

همان‌طور که در شکل‌های ۶-۹ دیده می‌شود با افزایش کیفیت بخار و دبی جرمی اختلاف ضریب انتقال حرارت در شبیه‌های مختلف ناچیز و حتی در برخی موارد بر عکس می‌باشد. این مسئله را به این صورت می‌توان توجیه کرد که در کیفیت‌های بالای بخار به دلیل سرعت زیاد بخار و غالب بودن اثر تنفس برشی و وجود جریان حلقوی، اثرات شبیه لوله و جهت نیروی گرانش ناچیز می‌باشد. یعنی با افزایش دبی جریان در کیفیت‌های بالای بخار به دلیل افزایش سرعت بخار و اغتشاشات بین دو فاز و کاهش اثرات نیروی وزن، ضرایب انتقال حرارت برای کلیه شبیه‌ها بهم نزدیک می‌باشند و "گاهها" نمودارها یکدیگر را قطع می‌کنند.

## ۶- رابطه تجربی جدید عدد ناسلت براساس نتایج آزمایش‌های حاضر

از مطالب فوق به این نکته پی برده می‌شود که ضریب انتقال حرارت جوششی، تابعی از سرعت جرمی مبرد، کیفیت بخار و

## -۸- مراجع

1. Agrawal, K.N. and Varma, H.K. "Experimental Study of Heat Transfer Augmentation Versus Pumping Power in a Horizontal R-12 Evaporator", International Journal of Refrigeration, Vol. 14, No. 5, pp. 273-281, 1991.
2. Akhavan-Behabadi, M.A., Kumar, R. and Mohammadpour, A. "Effect of Twisted Tape Insert on Heat Transfer and Pressure Drop in Horizontal Evaporator for the Flow of R-134a", International Journal of Refrigeration, Vol. 32, No. 9, pp. 922-930, 2009.
3. Wongwises, S. and Polsonkram, M. "Evaporation Heat Transfer and Pressure Drop of HFC-134a in a Helically Coiled Concentric Tube-in-Tube Heat Exchanger", International Journal of Heat and Mass Transfer, Vol. 49, No's.3-4, pp. 658-670, 2005.
4. Nazari, M. and Alam Rajabi, E. "Three Dimensional Numerical Investigation of Influence of Inserted Fin on Heat Transfer and Pressure Drop in a Tube", Aero. Mech. J., Vol. 4, No. 2, pp. 1-14, 2008 (in Persian).
5. Akhavan-Behabadi, M.A., Mohammadpour, A. and Jamali, M. "Investigation of Effect of Twisted Tape Insert on Heat Transfer and Pressure Drop in Evaporator", Aero. Mech. J., Vol. 3, No. 4, pp. 1-14, 2007 (in Persian).
6. Lohalertdecha, S., Dalkilic, A.S. and Wongwises, s. "Correlation for Evaporation Heat Transfer Coefficient and Two-Phase Friction Factor for R-134a Flowing Through Horizontal Corrugated Tubes", International Journal of Heat and Mass Transfer, Vol. 38, pp. 1406-1413, 2001.
7. Lohalertdecha, S. and Wongwises, S. "An Experimental Study into the Evaporation Heat Transfer and Flow Characteristics of R-134a Refrigerant Flowing Through Corrugated Tubes", International Journal of Heat and Mass Transfer, Vol. 34, pp. 280-291, 2011.
8. Zimparov, V.D., Vulchanov, N.L. and Delov, L.B. "Heat Transfer and Friction Characteristic of Spirally Corrugated Tube for Power Plants Condensers-1.Experimental Investigation and Performance Evaluation", International Journal of Heat and Mass Transfer, Vol. 34, No. 9, pp. 2187-2197, 1991.
9. Withers, J.G. and Yong, E.H. "Steam Condensation on Vertical Rows of Horizontal Corrugated and Plain Tube", Ind. Engng chem. process Des. Dev., Vol. 10, No. 1, pp. 19-30, 1971.
10. Nozu, S., Honda, H. and Nakata, H. "Condensation of Refrigerant CFC11 and CFC13 in the Annulus of the Double-Tube Coil with an Enhanced Inner Tube", Experimental Thermal and Fluid Science, pp. 1140- 1151, 1995.
11. Targanski, T. and Cieslinski, J.T. "Evaporation of R407C/oil Mixtures Inside Corrugated and Micro-

## -۷- نتیجه‌گیری

در مجموع نتایج زیر از مطالعه حاضر به دست می‌آید:

۱- داده‌های آزمایشگاهی مربوط به جوشش در لوله موج دار پیچشی افقی با روابط تجربی لامالرچا و وانگویز [۷] مقایسه شد و مشخص شد که داده‌های آزمایشگاهی موجود را با خطای  $14.11\% \pm 13.67\%$  پیش‌بینی می‌کند.

۲- ضریب انتقال حرارت با افزایش کیفیت بخار و سرعت جرمی در همه شیب‌های لوله افزایش می‌باشد. با افزایش کیفیت بخار (نزدیک  $70\% \pm 85\%$ ) ضریب انتقال حرارت افزایش می‌باشد و به یک مقدار ماقزیم می‌رسد و سپس به علت رخدادن خشکشده‌گی جزئی دیواره افت می‌کند. این مقدار ماقزیم در سرعت‌های جرمی بالا به‌وضوح مشخص است. البته محل این نقطه ماقزیم در شیب‌های مختلف به دلیل تغییر جهت اثر گرانش و الگوهای مختلف جریان حلقوی تغییر می‌کند.

۳- در کنار کیفیت بخار، سرعت جرمی نیز نقش مهمی در میزان جوشش جابه‌جایی و در نتیجه ضریب انتقال حرارت جوششی جریانی ایفا می‌کند. ضریب انتقال حرارت با افزایش سرعت جرمی افزایش می‌باشد.

۴- تغییر شیب لوله اثر قابل ملاحظه‌ای بر انتقال حرارت جوششی دارد و تأثیر آن با کم شدن کیفیت بخار و سرعت جرمی، بیشتر می‌شود. به طوری که در پایین‌ترین سرعت جرمی و کیفیت بخار آزمایش شده، بیشترین ضریب انتقال حرارت که در شیب  $90^\circ \pm 90^\circ$  اتفاق می‌افتد،  $1/162$  برابر کمترین مقدار آن که در شیب  $90^\circ \pm 90^\circ$  اتفاق می‌افتد، می‌باشد. در حالی که ضریب انتقال حرارت متوسط،  $\bar{h}$ ، در اپراتور آزمایش با شیب  $90^\circ \pm 30^\circ$  بیشتر از لوله با شیب  $90^\circ \pm 90^\circ$  می‌باشد. یعنی با زیاد شدن سرعت جرمی و کیفیت بخار، فاصله‌ی میان ضرایب انتقال حرارت در شیب‌های مختلف کمتر شده و منحنی‌های ضریب انتقال حرارت جوششی در شیب‌های مختلف به یکدیگر نزدیک می‌شوند و

۵- در نهایت یک رابطه تجربی جدید براساس نتایج آزمایشگاهی حاضر، جهت پیش‌بینی ضرایب انتقال حرارت جوششی لوله موج دار پیچشی در زوایای مختلف اپراتور و کیفیت‌های بخار مختلف و سرعت‌های جرمی مختلف ارایه گردید (رابطه(۱۶)) که با بهره‌گیری از تحلیل خطای نتایج آزمایش از روش شولتز و کول [۱۸] اکثر داده‌های آزمایشگاهی را، در محدوده  $\pm 10\%$  پیش‌بینی می‌کند.

- Fin Tubes”, Appl. Therm. Eng. Vol. 27, No. 13, pp. 2226-2232, 2007.
12. Laohalertdecha, S. and Wongwises, S. “The Effects of Corrugation Pitch on the Condensation Heat Transfer Coefficient and Pressure Drop of R-134a Inside Horizontal Corrugated Tube”, International Journal of Heat and Mass Transfer, Vol. 53, No’s. 13-14, pp. 2924-2931, 2010.
  13. Aroonrat, K. and Wongwises, S. “Evaporation Heat Transfer and Friction Characteristics of R-134a Flowing Downward in a Vertical Corrugated Tube”, Experimental Thermal and Fluid Science, Vol. 35, No. 1, pp. 20-28, 2011.
  14. Laohalertdecha, S. and Wongwises, S. “Condensation Heat Transfer and Flow Characteristics of R-134a Flowing Through Corrugated Tubes”, Int. J. Heat Mass Transfer Vol. 54, No’s. 11-12, pp. 2673-2682, 2011.
  15. Khoeini, D., Akhavan-Behabadi, M.A. and Saboonchi, A. “Experimental Study of Condensation Heat Transfer of R-134a Floe in Corrugated Tubes with Different Inclination”, International Communications in Heat and Mass Transfer, Vol. 48, No. 1, pp. 1001-1006, 2001.
  16. Sonntag R., Borgnak C., Van Wylen G. “Fundamentals of Thermodynamics”, University of Michigan, Wiley, 912 pages, 6rd Edition.
  17. Collier, J.G. and Thome, J.R. “Convective Boiling and Condensation”, 3rd Edition, Oxford University Press, Oxford, 1994.
  18. Schultz, R.R and Cole, R. “Uncertainly Analysis in Boiling Nucleation”, ALCHE Symp Ser Vol. 75, pp. 32-38, 1979.
  19. Razavi Nasab, M. “Evaporation Heat Transfer of R-134a Inside Microfin Tube with Different Tube Inclination”, Thesis Submitted to the Faculty of Mechanical Engineering, University of Tehran, for the Degree of Master of Science, 2009 (in Persian).
  20. Mohseni, Garakani, S. “Flow Pattern Visualization and Heat Transfer Characteristics of R-134a during Condensation inside a Smooth and Microfin Tube with Different Tube Inclinations”, Thesis Submitted to the Faculty of Mechanical Engineering, University of Tehran, for the Degree of Doctor of Philosophy, 2006 (in Persian).